

کاربرگ فارسی پایه چهارم ابتدایی

درس هشتم: درس آزاد

سوالات چهار گزینه ای

۱- کدام واژه با توجه به معنای آن، نادرست است؟

- (۱) سوقات: ارمغان (۲) مشتاق: آرزومند (۳) ماهر: چیره دست (۴) صاحب: دارنده

۲- «ک» در «قاصدک» نشانه‌ی چیست؟

- (۱) نشانه‌ی کوچکی (۲) نشانه‌ی بزرگی (۳) نشانه‌ی مکان (۴) نشانه‌ی زمان

۳- هم‌خانواده‌ی «مقصود» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) قصد (۲) قاصد (۳) مقصد (۴) همه‌ی موارد

۴- کدام واژه از دو قسمت تشکیل نشده است؟

- (۱) سرزمین (۲) سربلند (۳) سرما (۴) سربند

۵- در کدام جمله، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) بازرگان لحظه‌ای سر به زیر انداخت. (۲) او از دیدن این صحنه، متعجب و حیران شد.
(۳) خاجه قول داد که پیغام طوطی را برساند. (۴) طوطی از بند قفس، آزاد و رها شد.

۶- نسبت کلمه‌ی «خاور» به «باختر» مثل نسبت کدام دو واژه‌ی زیر است؟

- (۱) آزادی به رهایی (۲) تحقیر به کوچکی (۳) گرانی به ارزانی (۴) هوشیاری به دقت

۷- آرش کمان‌گیر بر بالای کدام کوه جان خود را فدا کرد؟

- (۱) تفتان (۲) دماوند (۳) سهند (۴) سبلان

۸- جاهای خالی شعر زیر، به ترتیب با کدام کلمه‌ها کامل می‌شود؟

« خدا درنگ و بوی گل ..... است / بهار و باغ و گل از او ..... است »

- (۱) نهن - نشان (۲) نشان - نهن (۳) باران - آسمان (۴) یاس - پر احساس

۹- «برگ» با کدام واژه می‌تواند، ترکیب شود و یک کلمه‌ی جدید بسازد؟

- (۱) گل (۲) ریشه (۳) ساقه (۴) شاخه

۱۰- کدام یک از نویسندگان زیر، داستان «قدم یازدهم» را نوشته است؟

- (۱) محمد میر کیایی (۲) سوسن طاق‌دیس (۳) افسانه شعبان نژاد (۴) جعفر ابراهیمی

سوالات تشریحی

۱- به هر قسمت کوچک شعر که آهنگین باشد، «مصراع» می‌گویند؛ حال با توجه به درس پنجم، مصراع‌های مختلف شعر مولانا را به هم وصل کن؛ سپس به سوالات پاسخ بده.

● گفت طوطی را چه خواهی ارمغان	● باز آمد سوی منزل شادکام
● گفت آن طوطی که آن‌جا طوطیان	● زهره‌اش بدرید و لرزید و برد
● کان فلان طوطی که مشتاق شماست	● هر کنیزت را ببخشد او نشان
● این چرا کردم؟ چرا دادم پیام؟	● چون بینی کن ز حال ما بیان
● کرد بازرگان تجارت را تمام	● از قضای آسمان، در حبس ماست
● هر غلامی را بیاورد ارمغان	● با گروهی طوطیان همتای تو
● گفت: طوطی ارمغان بنده‌کو؟	● کآرمت از خطه‌ی هندوستان
● گفت: گفتم آن شکایت‌های تو	● سوختم بیچاره را زین گفت خام
● آن یکی طوطی ز دردت بوی برد	● آن چه گفتی و آن چه دیدی بازگوا

الف) این ابیات از کدام کتاب مولانا انتخاب شده است؟

ب) واژه‌های زیر را که در ابیات بالا آمده، معنا کن.

قضا : _____	خطه : _____	ارمغان : _____
کنیزک : _____	خام : _____	جس : _____
زهره : _____	همتا : _____	غلام : _____

ج) عناصر این داستان را بنویس.

شخصیت‌های داستان :
زمان :
اتفاق‌های داستان :
نتیجه :

۲- جدول زیر را کامل کن.

کلمه	جمله سازی
خاطره	
محبت	
غنچه	
تشویق	
فرشته	
کتاب	

۳- دوست با ایمانم! امام اول ما شیعیان، امام علی (ع) می‌فرمایند:

« آن جاکه شکوفه‌ها از جوانه‌ها سر بیرون کرده، میوه‌ها در پوشش داخلی آن‌ها می‌رسند؛

آن جا که پشه‌های ضعیف، خود را در میانه‌ی پوست درختان پنهان می‌کنند؛

آن جا که در دل غارها و میان دره‌ها، جانوران سر فرو برده، آرام می‌گیرند؛

آن جا که دل شاخه‌ها شکافته می‌شود و برگ‌ها می‌رویند؛

آن جا که ابرها از کرانه‌های جو، بالا می‌آیند و به هم می‌پیوندند؛

آن جا که بر بلندترین قله‌های افراشته‌ی کوه‌ها، پرنده‌گان بال و پر می‌کشایند و می‌نشینند؛

آن جا که مرغان خوش‌الحان، درون آشیانه‌ها، در دل شاخسارها، نغمه می‌سرایند ...

همه را آفریدگار بزرگ جهان می‌داند ...

الف) این فرمایشات به کدام ویژگی خداوند اشاره دارد؟

ب) می‌دانی نام کتاب امام علی (ع) چیست؟

ج) چند کلمه‌ی جمع را که در متن بالا آمده است، در جاهای خالی زیر بنویس.

--	--	--	--	--

د) کلمه‌های تشدیددار متن را در قسمت‌های زیر بنویس.

--	--	--

۴- ضرب‌المثل «بزرگی به عقل است، نه به سال» را در دو سطر توضیح بده.

۵- جدول «ایران» را پر کن.

۱. نام کشور عزیزمان

۲. گفت و گوی صمیمانه

۳. همان باباست.

۴. تیرانداز ماهر ایرانی

۵. مخالف غمگین

۶. آرش در جنگ ایران با ..... جان خود را فدا کرد.

۷. .... را در دل خود بوی یک هند

۸. جمع «طفل»

۹. .... نو مبارک.

۱۰. مادر ورزش‌ها

